

12. Aug. 1925

FAKTA

Dato:

12. Aug. 1925

Sidetæl:

Dagbog, 1925, 7, side 1 recto - 7 verso

Dagbogens placering:

Det Kongelige Bibliotek

Ophavsmand/nøgleperson:

Johannes Larsen

Omtalte personer:

Axel Laurent-Christensen

Eiler Lehn Schiøler

Finn Salomonsen

TRANSSKRIFTION

•1• Egedesminde

12 August 1925

Klart Solskin N. Vi tager alle Køjeklæder og Madrasser op og tørre i Solen de trænger til det. Det var dejligt at faa et Morgenbad igen efter flere Dages Ophold paa Grund af daarligt Vejr eller skident Havnvand. Tegner Falke paa Loftet [t] Middag hos Doktoren Sælhundelever Rombudding. Om Eftmdg sejler Schiøler, Finn og jeg med Doktoren til Manetsok ¹, den høje Ø heroverfor som til

•2• Egedesminde Red fra Diskobugten.

Der er frisk Nordenvind og vi sejler NV; lige før os er 2 Kajaker gaaet ud, vi indhenter dem snart og da de er paa Siden af, spurter den ene for at følge os, han hænger i saa Søen staar ham op til Armhulerne og det lykkes ham at følge os et Par Min. saa holder han op griner over hele Hovedet og sækker agterud.

Vi lægger til ved Klippen og hopper i Land. Vi har Fenckers ² Drengene Jørgen og Hannibal med, og en ung Grønlænderkone der skal

•3• besøge nogen derovre. Mens Doktoren gaar rundt i Praxis, gaar Hannibal og jeg op paa Øen. Navnet betyder "ikke jævn" og det passer, den er meget stærkt kuperet, blomkaalslignende Granitformationer, kuplede Højder afbrudt af Kløfter og snævre Dale med en Mængde Vandhuller og Smaasøer og Kær. Vegetationen er sparsom de sædvanlige Arter Diapensia ³ og Azalea procumbens ⁴ og Ledum ⁵ blomstrer, som de gjorde da vi kom til Grønland. Foruden de 3 alm Lyngarter fandt jeg Rosmarinlyng som jeg ikke før har set

•4• [Tegning] Manetsok set fra Egedesminde Havn.

Inden vi landede var vi en Omgang hen forbi en lille Ø Ø for Bopladsen, hvor Doktorens Hunde gaar 12-13 Stk var der og de løb omkring langs Stranden og fulgte Baaden da vi sejlede forbi. Paa Klipperne laa en hel Del Højkød til Tørring til Føde for dem. Den ene af Tvillingerne passede dem

•5• her. Drengene kom med en Ærenpris med tykke lysegraa grønne dunede Blade og smaa violetblaa Blomster. Vi gik op paa den anden Højde fra Bopladsen og jeg satte mig til at male en Aquarel i min Blokbog af et Isbjærg med Diskøen i Baggrunden, da jeg var omtr. færdig kom de andre forbi og Hannibal løb hen til dem og kom tilbage med en Besked at jeg skulde følge med. Jeg vilde være færdig og saa gik de Da jeg var færdig gik jeg efter dem kravlede op paa alle de højeste Toppe for at se efter dem, uden Held men der var

•6• nogle pragtfulde Udsigter, mod V til Diskøen, med sine Basaltfjælde dækkede med evig Sne, mod N op til Waigatter og mod V og S til Fastlandet og Davisstrædet. Der sejlede over 200 større og mindre Isfjælde paa Discobugten, det var klart Solskin og frisk Kuling. Da jeg havde været oppe paa alle de højeste Toppe undtagen 2 mod V der var lidt højere saa jeg paa Uret Kl. var 6 og jeg mente det var bedst at gaa tilbage

for at de andre ikke skulde komme til at vente

•7• hvis de var kommen først jeg saa af Fugle kun 2-3 Snespurve og en Ravn der kom flyvende forbi mig gennem en af de snævre Dale.

Da jeg nærmede mig Bopladsen saa jeg "Serfak" Doktors Baad forsvinde for full speed om det nærmeste Næs, og regnede ud at de maatte have haft en Aftale om at de skulde hente dem paa den anden Side af Øen. Jeg bestemte mig saa til at sætte mig til at tegne eller male for at afvente Begivenhedernes Gang. Bopladsen ligger i en Dal ca 30 Al bred

•8• der omtrent gik i Vindretningen og der var et farligt Sus igennem den. Jeg gik omkring fulgt af en Del Grønlændere af begge Køn for om muligt at finde et Sted hvor der var Læ, men det fandtes ikke og jeg tog saa mod en Invitation til at komme indenfor, af en ældre Mand. Jeg maatte kravle paa Knæerne gennem den lange Husgang, men kom saa ind i et temmeligt stort Rum hvor jeg kunde gaa oprejst. Ved Siden af Hullet jeg kom ind af stod en stor Kakelovn,

•9• paa den anden Side Kakelovnen et Vindue, det eneste, med en Bænk under hvor jeg satte mig efter at være bleven skilt af med Bøsse, Kikkert Hat og Vindjakke som blev hængt op paa Søm paa Væggen. Der var smeltende varmt og meget hyggeligt og forholdsvis rent. Gulvet var af Brædder Væggene tapetserede med Aviser og illustrerede Blade. Brixen i Hyttens Brede, modsat Indgang og Vinduet Overfor mig paa Brixen sad 2 unge Koner den ene med en lille Pige paa et Par Aar i ternet Tringiniak ⁶ med en smal Perlekrans om Halsen

•10• og med lyserøde Kamikker, med sorte Øjne og Haar og røde Æblekinder og hvide Tænder i den aabne Mund. Ved Siden af mig den ældre Mand og en Pige paa en halv Snes Aar og hans Kone. Desuden var der Mandens 2 Sønner et Par kønne unge Mænd Tvillinger og nogle flere. "Vil Du Kaffe", spørger Manden og da jeg siger ja Tak forsvinder Konen udenfor. Kaffen bliver kogt ved et Baal uden for Vinduet og noget efter kommer hun ind med den. Hun gaar krumbøjet om, som hun altid gik i Husgangen og

•11• holder sig med den ene Haand om Smalbenet, med Kaffekedlen [i] den anden. Kaffen bliver serveret i en hvid Kop paa et lille Bord foran mig og der bliver lagt 4 Styk hugget Sukker ved Siden. Jeg putter det ene i Kaffen og belaver mig paa at røre rundt med min Blyant, men saa finder hun en Teske frem tørrer den paa sine Bukser, derefter i en Klud, dypper den i noget vaadt og tørrer den igen og rækker mig den. Kaffen var meget god. Jeg havde imidlertid taget min Skitsebog frem, vist dem et Par Blade der var

•12• nogle Pennetegninger af Falkene og Aquareller af Isbjærgene, de gik rundt og blev stærkt beundrede særlig Falkene Kissaviarssuk Kissaviarssuk ⁷ raabte de alle sammen. Imens havde [jeg] begyndt at tegne den lille Pige og da jeg snittede Bladet af og begyndte paa en ny Tegning stillede Moderen hende op foran sig. Jeg bad saa om Vand og

gav mig til at male hende, der var Opløb uden for Vinduet, en af de unge Mænd sad og undersøgte Indholdet af min Rygsæk, og da han

•13• fandt en Rulle tør Skraa spurgte han "Tobak?" og jeg sagde han maatte beholde det. Det blev øjeblikkelig vist rundt til alle, ogsaa dem udenfor Vinduet. Nu kom der en ind og meldte at Motorbaaden var i Sigte, jeg snittede Bladet af og gav den lille Pige Siden, den gamle Mand stod med min Kikkert og gestikulerede og pegede paa sig selv og grinede, der kom en med min Vindjakke og hjalp mig den paa en tog min Bøsse og rendte udenfor. Saa gav jeg dem alle sammen Haanden og takkede og gik bag efter

•14• ham med Bøssen vi gik i en Jolle og roede ud til Baaden og vinkede Farvel til dem der stod inde paa Klippen. Kl omkring 9 var vi hjemme, kogt Torsk og Øl og Snaps hos Doktoren. Dansemik paa Broen da vi gik om Bord.

[Tegning]

)x Efter Middag sejler Doktoren i Praxis S paa

•15•

---

¹ Manetsok (Maniitsoq): større ø ud for Egedesminde/Aasiaat; længde -52 56 11/bredde 68 45 59.

² Karl F.H.A. Fencker (1878-1943) var gift med Ragnhild Anna (1886-1952). Parret havde tvillingerne Jørgen og Hannibal (og muligvis flere børn). Fencker var søn af en kolonibestyrer. Han voksede op i Grønland og talte både dansk og grønlandsk. I 1898 blev han efter skoletiden kontorist og senere volontør og assistent i Upernavik. 1907 fik Fencker stillingen som bestyrer i Godhavn/Qeqertarsuaq, og 1914 fik han en lignende ansættelse i Egedesminde/Aasiaat. Han blev i denne stilling frem til 1936.

³ Diapensia sp.: fjeldpryd.

⁴ Azalea procumbens, gammelt navn for Loiseleuria procumbens: kryblyng.

⁵ Ledum palustre, gammelt navn for Rhododendron tomentosum: mosepost.

⁶ Tringiniak: Formentlig lydskrift for timmiaq, som kan betyde inderpels af fugleskind. Her altså en ternet anorak med for af fugleskind.

⁷ Kissaviarssuk: egentlig jagtfalk, men her er der tale om vandrefalk (kiinaaleeraq). Navnet bruges formentlig generelt om falke.

Egedesminde

12 August 1925.

Klart Salokim N.

Vi tager alle Høje,
Klader og Madammen
og g. Løse i Løse
de træer til dit.

Det var dybt at
pan et. Mogens
igen efter det Løse
Ephord paa Gavn
af daerige Høje og
skidene. Hørsom.

Tjerne Falke paa Løse
Midde vis Doktor
Salbmandens Børn
bedding.

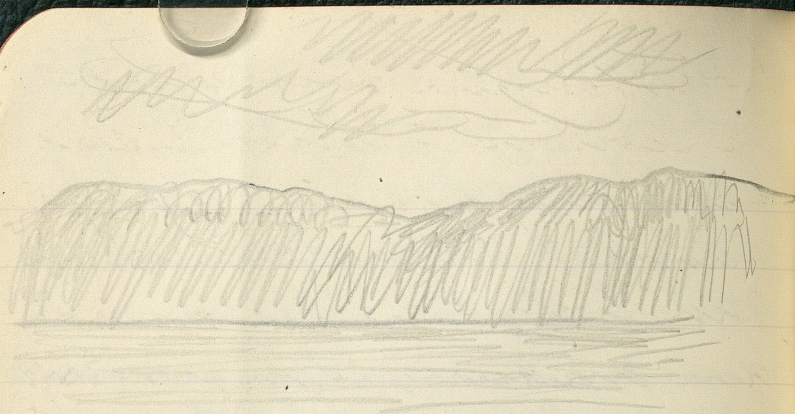
Om Ephord - sester
Løse. Før og med
Doktorer til Mærke
sok, den høje af
hørsom som vil

Cyclusminde Red
for Diskobrytten.

Der er frisk Nordvestvind
og vi sejle NV i lige før
der er 2 Røgler og andet
ud, vi indhente dem
 snart og da de er paa
Liden Baf, Spræto
der ene fer at følge
og kom hængt i søen
Toen staa kunnge
til Arbejdelse og det
lykkes kunnge at følge
at et Par Min. saa fuld
de kom op grønt
over hele Hovedet i
sikke og hvid.

V. Gager til ved Glijne
pen og kunnge i Land
V. har Perckers Orng
Førging og kunnge
og er en ung Linn
Lennkone og skot

besøge rogen dørre. Min
Doktorer gaa rundt i
Praxis, gaaes Havnstid
og jeg op gaa Jun. Nav.
net betydde "ikke jærn"
og det passer, dog i noget
støtt Kjøper, blødtend
lygende Græssetform
tørre, Kjøper og Lyder
afbrudt af Skift og
Endore Dale med
en Mængde Vandvulke
og Småvise og Rør.
Vegetationen i sprosser
de sadvantejste Rør
Diapensia og Arisaema
procurvata og Sedum
blødt som de sprosser
davi kom til Jvoldhant.
Foruden de 3 alme
Lyngarter fandt jeg
Rosmarinlyng som
og ikke får her set

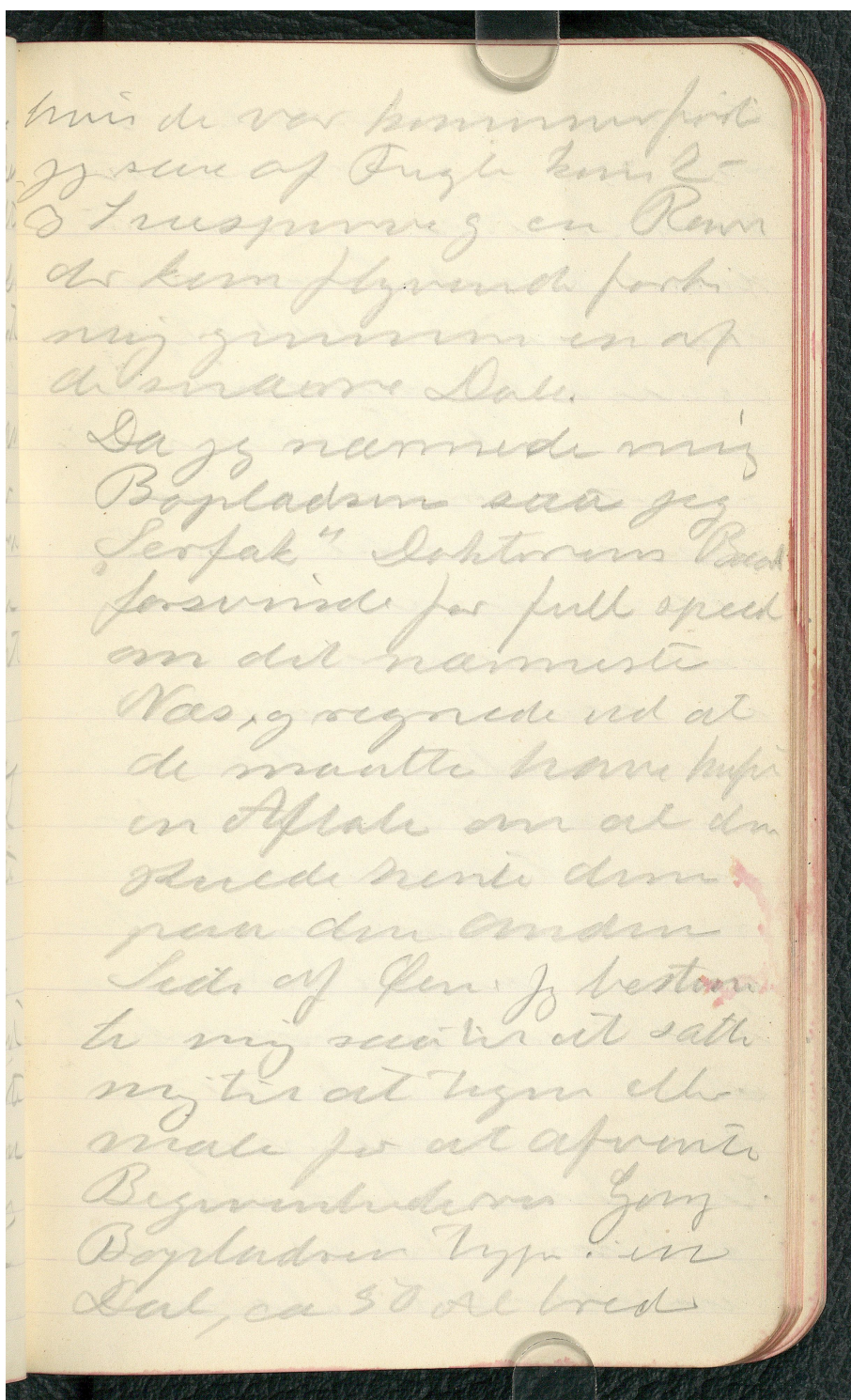
Manet'sk set fra Egids
sundhed.

Ondt er lundede va
ri en Omgang kun
fakti en heli G. O. for
Bepladsen hvor det
torrens Sundet gaver
12-13 4th var dog de
lot omkring lund
Stranden og fulgte Ban
den da de syde for
Dan Klippervand
en hel del Højhøje
til Tørring til Høje
for dem. Den ene af
Tørringens franske
dem.

her. Drogenne kom med
en loomvis med Tyffe
lysegrønne grønne dunnede
Blade, man ved det kan
blomster. Vi gik op på
den anden del af den fra Bø,
pladsen, og jeg vilde mig
at at man vilde mig
i min Blødder og i Is,
lyse med Liske og
i Bø og under, da jeg var
under. Jæddig kom der
andre forbi og blødder
at her til den og kom
tilbage med den Bø
at jeg skulde følge med
Jædder var jæddig og
gik der. Jeg var jæddig
gik jeg efter den Bø
bede og gik alle de
vejene Tyffe for at
se efter den, men
delt, men der var

sigte proafpuden Ud,
sigte, med V til Diske
Ben, med sin Basalt
fjeldene dikkede med
vig Lure, med N og at
Waigatho g med
V. P. til Fastland
g Darwinstrakte. der
sejlede over 200 stier
fornimede Japannede
fraa Discoverbyen, det
var Bore i Kshin by
Joth Kuling. Da jeg
havde været oppe
paa alle de højste
Togge medlugen 2
med V der var lidt
højere sunn fraa Vind
de var 6 g jeg mente
det var bedst at gaa
tillbage for at de m
dre ikke skulde bin
nresten at vente

der overtrædt gik i Dind
retninger og der var et
partist. Saa i jernman
den. I gik omkring
fulgt af en Del Goin
landve af by. Der for
om muligt at printe
et Sted hvor der var
Lig, men det forst
Ally. Jeg saa med
en Imitation til
at komme ind i
af en alene Mand.
I saa den berørte
paa Kravene
men den lange
gang, men kan
ind i et temmeligt
stort Rum hvor
kunne gaa
Ved siden af
I kan ind af
en stor Kalkovn,

gaa den anden Side
Rakelovnen et Vindue
det er et, som en Bank
under hvor jeg end mig
efters at vare blivne stilt
af med Boose. Rikket
Hlat & Vindgale. som blev
kæmpe og gaae Linnear
Vejene. Der var smeltet,
de varmt, og meget
byggeligt & færdigt
rent. Gulvet var af
Bredder. Væggene tapet
mede med Avise og alle
skrede Blade. Borten
i Hylthens Bredde, som
sæt Indgang & Vindue
Overfor mig gaae Borten
sod 2 unge Kone den
ene med en lille Pige
gaae til Tor Havn i taardt
Tingvornal end en smal
Perlekrone og Habsen

g med byserøde Rø,
smilte, med sorte Gule
g Hare g røde Ablesinde
g viden Tandv. i den
andre Mind. Ved Gode
af mig den ældre Mand
g en pige som en hvid
Læs Drog hans Rone.
Gærdet var der M
den 2 Lomme et Oa
Kvime unge Mand
Tullings g nogle Jov
Vil du kaffe g spise
Mand g du g sig
Jo Tak for vider Kom
udrup. Kaffen blev
tejt ved et Badt vde
for Vinduet g sigt
ofte komme kom
ind med den Flur
gave krombijet
om som kun altid
eft i Husganger

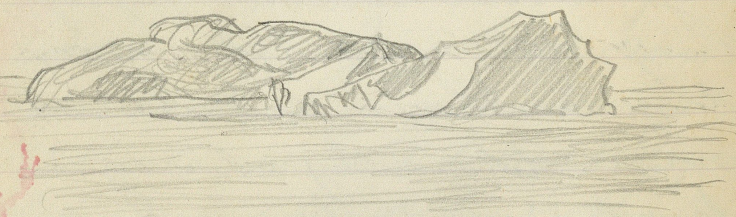
holdt sig med den
ene Hermand om Sund,
hermed med Raffelherm
den anden. Raffel blev
severit i en hvæl Ragn
vold til vilh Børst form
sig & de blev lagt 4
Ryff. Højst Yndel ven
Viden. Jeg vilde det om
i Raffel & belov mig
pan at Live rundt
med min Byant om
saa finde form in Tede
form Løve den pan
sin Bule, dropten
i en Klud, dyppe den
i noget vandt og træn
den ijen & satte om
den. Raffel sae mig
god. Jeg havde imidde
tid lagt min Skat
høj form vist dem et
Pole Bløde de var!

nye Tegningerne af
Falken og Symmetrien
af Isbjørge, de gik smukt
og blev stærkt bemærket
særlig Falken, Lissa
værede Kisserne
suk og smakte de aller
sunneste. I mine her
de begynde at tegne
den lille Tige og den
smittede Bladder af
og begynde paa en
ny Tegning skildre
Moderen kunde og
foran sig. Jeg had som
en Vard, gav mig
til at male hendes
de var Optak inden
for Vinduet, en af
de unge Mænd gik
og undersøgte den
billedet af sin
Rygskak, og den her

Jundt en Rulle til Kona
sprangt han. Tobak? og
og saage som minnet
beholdt. Det blev jo
bekkelt vist somt til
alle gaad den Udrops
Vindret. Nu kom der
en vid og medde at
Materboudne var i Sigt,
og smittede Bledet af
og gav den lille Digt
den den gennede Mand
stod med min Kilde
og gestikerede og paa
at paa og selv og gaa
de der kom en smad
min Vindgald og
hjalp mig den paa
en tog min Bøsse
omdi udrops. Paa
gav og den allersom
som Slavnede og
tabbede og gid og upr

Udover med Basin
vi gik i en Jalle og m.
en ad til Baandren
og vinkede Færvel til
dem der stod i den
saa Klippen. De
markede og var islym-
me, koste Tardh og
flig Lrops bis Bøh
toren. Dermed
fue Boven da vi gik
om Børd.

1° Efter Middag sejer
Lektoren i Praxis
S paa